

Brussel, 8 december 2022

Mr Alexander De Croo,
Premier
Wetstraat 16
1000 Brussel
Via e-mail:
alexander.decroo@premier.fed.be

Onze referenties: 2022-12-08-Oekraïne-Wederopbouw-Toegankelijk en inclusief-
OME
Uw contactpersoon: Olivier Magritte

Kopie aan: Mevrouw Hadja Lahbib, Vice-premier en Minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Buitenlandse Handel en de Federale Culturele Instellingen.
Mevrouw Karine Lalieux, Minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris
De heer Jan Jambon, Minister-president van de Vlaamse Regering
De heer Elio Di Rupo, Minister-president van de Waalse Regering
De heer Rudi Vervoort, Minister-Président van de Regering van Brussel-Capitaal
De heer Oliver Paasch, Minister-president van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap van België
De heer Pierre-Yves Jeholet, Minister-president de Regering van de Federatie Wallonië-Brussel

Onderwerp **Voor een toegankelijke en inclusieve wederopbouw van Oekraïne voor personen met een handicap**

Geachte heer

Namens de leden van het *Belgian Disability Forum* vzw (BDF), in samenwerking met het European Disability Forum (EDF) en de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap, willen wij uw aandacht vestigen op de ontwikkelingen die zullen leiden tot de wederopbouw van Oekraïne, met een bijzondere aandacht voor de integratie van personen met een handicap.

Volgens onze informatie zal uw regering betrokken zijn bij de wederopbouw van de stad Mykolaiv. Wij wijzen graag op het belang van een toegankelijke en inclusieve wederopbouw, met als doel een inclusieve en veerkrachtige samenleving in Oekraïne.

Bij een dergelijke wederopbouw moet prioriteit worden gegeven aan:

1. De uitvoering van de relevante toegankelijkheidsrichtsnoeren, met inbegrip van de beginselen van *universal design* en een obstakelvrije omgeving, om ervoor te zorgen dat alle nieuwbouwprojecten en alle omvangrijke verbouwingswerken bij voltooiing toegankelijk zullen zijn voor personen met een handicap. Dit omvat de bouw van toegankelijke woningen, obstakelvrije straten en volledig toegankelijke openbare gebouwen.
2. De ondersteuning van het zelfstandig wonen van personen met een handicap in de gemeenschap. Daarbij mogen de beschikbare middelen niet worden besteed aan residentiële instellingen die de personen niet de mogelijkheid bieden hun eigen levenskeuzes te maken. Zelfstandig wonen vereist de beschikbaarheid van ondersteuningsdiensten die beantwoorden aan de specifieke behoeften van personen met een handicap, alsook van toegankelijke algemene openbare diensten: onderwijs, gezondheidszorg enz.
3. Een relevante betrokkenheid van personen met een handicap en hun vertegenwoordigende organisaties bij de planning, uitvoering en opvolging van de wederopbouw.

Om doeltreffend te zijn, moeten deze doelstellingen vanaf het begin van de planning- en besluitvorming naar behoren in aanmerking worden genomen, met inbegrip van de toewijzing van specifieke budgetten.

Het BDF wil ook uw aandacht vestigen op het feit dat bouwen of verbouwen met respect voor de toegankelijkheidsnormen niet duurder is en ook niet meer tijd kost. Het achteraf aanpassen van gebouwen of infrastructuren om ze alsnog toegankelijk te maken is daarentegen zeer duur en brengt grote vertragingen met zich mee.

Wij menen dat het Oekraïense herstel- en ontwikkelingsplan een kans biedt voor een betere wederopbouw. Zo'n wederopbouw vereist doeltreffende sociale beschermingsmechanismen voor alle personen met een handicap.

De Oekraïense handicaporganisaties en organisaties van het middenveld melden echter dat het moeilijk is om de regering ervan te overtuigen rekening te houden met cruciale kwesties - zoals toegankelijkheid, inclusie, zelfstandig leven en zelfstandige levenskeuzes - en die ook als prioriteiten in het herstelprogramma op te nemen.

In dit verband mogen geen donorgelden of organisatorische inspanningen worden besteed aan het bouwen, renoveren of herbouwen van residentiële instellingen die niet voldoen aan de hierboven genoemde aandachtspunten. Als uw regering dit probleem nu niet aanpakt, bestaat het risico dat dat wel gebeurt.

De zorgwekkende situatie met betrekking tot de leefomstandigheden in instellingen voor personen met een handicap in Oekraïne (overbevolking, te weinig personeel) wordt specifiek genoemd in de [verslag](#) van het Comité voor de Rechten van de Personen met

Brussel, 8 december 2022

een Handicap betreffende de situatie van personen met een handicap in Oekraïne en in de landen waar zij naartoe zijn gevlucht na het uitbreken van de oorlog, gepubliceerd op 9 september 2022.

Als antwoord op deze problematiek hebben handicaporganisaties in juli 2022 de [Verklaring van Riga](#) opgesteld. In deze verklaring worden de belangrijkste pijnpunten en aanbevelingen met betrekking tot de situatie van personen met een handicap in Oekraïne opgesomd. Ook dringen de handicaporganisaties er bij de Europese Unie, de Oekraïense regering, de Verenigde Naties en de bredere humanitaire gemeenschap op aan de wederopbouw van een vreedzame, inclusieve en veerkrachtige samenleving mee te ondersteunen. Wij stellen voor dat u de aanbevelingen van de Verklaring van Riga als uitgangspunt neemt bij de ontwikkeling en uitvoering van de wederopbouwplannen voor Oekraïne.

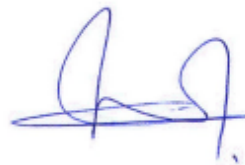
Voorts moeten alle personen met een handicap krachtens het VN-verdrag inzake de rechten van de personen met een handicap (UNCPRD) op zinvolle wijze worden geraadpleegd en moeten ze volwaardig kunnen deelnemen aan het besluitvormingsproces. De gemeenschap is verder verplicht personen met een handicap volledig te integreren en hen in staat te stellen in een omgeving te leven met zo weinig mogelijk obstakels. Het is dus de plicht van alle ondertekenende staten, waaronder België, om deze verplichtingen na te leven.

Als u advies of hulp wenst over hoe u kunt bijdragen tot een wederopbouw van een Oekraïne dat inclusief en toegankelijk is voor personen met een handicap, mag u altijd contact met ons opnemen.

Hoogachtend

Gisèle MARLIERE
Voorzitter
Nationale Hoge Raad
voor Personen met een Handicap
(NHRPH)

Pierre GYSELINCK
Voorzitter
Belgian Disability Forum vzw (BDF)